

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOLOŠKI FAKULTET

NIKŠIĆ

Vijeću Filološkog fakulteta

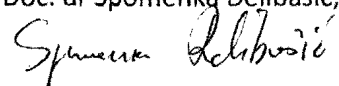
Predmet: Imenovanje komisije za odbranu magistarskog rada

Na osnovu Pravila studiranja na postdiplomskim studijama, molim Vijeće Filološkog fakulteta da imenuje komisiju za odbranu magistarskog rada *Tipovi komike u Prustovom djelu prema kategorizaciji Anrija Bergona*, kandidatkinje Milice Radojičić.

Predlažem komisiju u sastavu:

1. Doc. dr Spomenka Delibašić, Filološki fakultet Nikšić
2. Prof. dr Dragan Bogojević, Filološki fakultet Nikšić
3. Professeur Jean-Jacques Tatin-Gourier, Univerzitet Fransa Rable, Tur

Doc. dr Spomenka Delibašić, mentor

Univerzitet Crne Gore

Filološki fakultet, Nikšić

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA U NIKŠIĆU

Vijeće Filološkog fakulteta na sjednici održanoj 10. 02. 2017. godine imenovalo nas je u Komisiju za ocjenu magistarskog rada pod naslovom: *Tipovi komike u Prustovom djelu prema kategorizaciji Anrija Bergsona* kandidatkinje Milice Radojičić, studenta postdiplomskih studija Filološkog fakulteta u Nikšiću.

Komisija u sastavu doc. dr Spomenka Delibašić sa Filološkog fakulteta u Nikšiću, mentor, prof. dr Dragan Bogojević sa Filološkog fakulteta u Nikšiću, član, i professeur Jean-Jacques Tatin-Gourier sa Univerziteta Fransa Rabelais u Turu, član, ima čast i zadovoljstvo da nakon uvida u magistarski rad podnese Vijeću sljedeći

IZVJEŠTAJ

Magistarski rad Milice Radojičić napisan je primjerenim akademskim stilom i jezikom i sadrži 65 stranica. Sastoji se od predgovora, izvoda, apstrakta na engleskom jeziku, uvoda, četiri poglavlja podijeljena na više smisaonih cjelina, zaključka i popisa literature.

Djelo Marsela Prusta, objavljeno između 1913. i 1927. godine, *U traganju za minulim vremenom* predstavlja jedno od najznačajnijih književnih ostvarenja na prostorima Francuske, ali i šire, koje svojim književnim odlikama doprinosi utemeljenju romana kao dominantnog žanra i svojevrstne *omnibus* književne vrste. O uticaju ovog štiva govore brojne studije, koje ipak u velikoj mjeri zanemaruju komiku i komične aspekte ovog književnog ostvarenja.

Na polju književnosti, sa druge strane, javlja se djelo Anrija Bergsona *O smijehu*, esej o značenju komičnog, čiji je primarni cilj uokvirivanje procesa kreiranja komike u sadržajnu, ali jednostavnu i matematički organizovanu formulu. Bergson, iz perspektive – filozofa i poznavaoца književnosti, tretira komiku na jedinstven način izlažući osnovne uslove za njen nastanak i pokazujući te uslove univerzalno primjenljivim.

Magistarski rad *Tipovi komike u Prustovom djelu prema kategorizaciji Anrija Bergsona* kandidatkinje Milice Radojičić, objedinjuje najvažnije aspekte komike jednog od najznačajnijih ostvarenja XX vijeka na polju književnosti, koristeći se pritom univerzalnim prosedeima i postulatima nastanka komike Anrija Bergsona, kao i elementima književne teorije i kritike drugih savremenika i sljedbenika u oblasti književne teorije i kritike.

Njen magistarski rad ima sljedeću strukturu:

U **uvodnom** dijelu rada kandidatkinja daje jasan i kratak osvrt na strukturu i sadržaj rada, pri čemu skreće pažnju na najznačajnije elemente istraživačkog i metodološkog postupka.

Prvo poglavlje, *Francuska od 1879. do 1914.* podijeljeno je u dva potpoglavlja: *La Belle Époque – epoha Ideje* i *La Belle Époque – mjesto književnosti i modernog romana*.

Prvo potpoglavlje tretira društvenopolitičke i umjetničke miljee u periodu tzv. *Lijepo epohe*, koja je u istoriji poznata kao period velikog progressa i procvata na svim poljima, naročito na polju umjetnosti i nauke. Na društvenom planu, riječ je o periodu prevrata te smjene aristokratije na društvenoj ljestvici novopridošlim slojevima društva i skorojevića. Kandidatkinja posebnu pažnju poklanja upravo ovim dešavanjima, budući da se na odnosu „starog“ i „novog svijeta“ gradi Prustova komika. Degradacija društvenih i moralnih vrijednosti predstavlja važan izvor komike.

U drugom potpoglavlju kandidatkinja izlaže osnovne smjernice koje čine moderni roman, njegovo mjesto u književnosti, kao i valorizaciju i utemeljenje ovog žanra kao jednog od najdominantnijih žanrova XX vijeka. Takođe, veliku pažnju poklanja određenju romana kao *omnibus* književne vrsta koja teži da u svoju fiktivnu zbilju objedini sve druge književne žanrove.

Drugo poglavlje, *Prust i roman*, smisaono se nastavlja na prethodni dio, budući da u njemu kandidatkinja govori o Prustovom poimanju romana, romanesknog postupka i drugih elemenata romaneskne fikcije. Prustov koncept vremena, poimanje stvarnosti i njen odnos sa fiktivnom zbiljom, položaj i odnos čitaoca i autora, ali i sam doživljaj i tumačenje književnog teksta, imaće veliki uticaj na dalji razvoj romana kao specifičnog književnog žanra.

Treće poglavlje, *Primjena Bergsonovih postulata u analizi Prustove komike* ujedno je najvažnije i najobimnije poglavlje rada. U ovom poglavlju kandidatkinja direktno odgovara na postavljene ciljeve i hipoteze odgovarajući na postavljenu temu kao polaznu osnovu za istraživanje. Poglavlje je podijeljeno na četiri smisaone cjeline.

U prvom dijelu, *Pojam komike*, kako i sam naziv govori, kandidatkinja opravdano uvodi osnovne elemente komike i smijeha, njihove definicije, odnos komičnog i ozbiljnog, odnos humora i ironije, kao i Bergsonove postulate i postupke kreiranja komike. Određenje komike i smijeha kao i uslova njihovog nastanka ali i njihovih

efekata uvodi podjelu tri plana na kojima se komika ostvaruje. U tom smislu kandidatkinja razlikuje fiziološki, psihološki i sociološki plan komike.

U potpoglavlju *Fiziološki plan komike* kandidatkinja tretira komiku položaja, gesta, pokreta, stava i drugih fizičkih aspekata koji izazivaju smijeh. Ukazuje se na efekte koje ima promjena položaja tijela, kao i uopšte skretanje pažnje na tjelesno. Fizički aspekt komike Prustovih likova veoma je upečatljiv, pri čemu kandidatkinja ističe sjedeći položaj likova ali i ponavljanje određenih gestova, pokreta, grimasa, a naročito osmijeha koji čine osnovu komike likova romana.

Psihološki plan komike posvećen je komici lika, karaktera ali tretira i specifično profesionalnu i lingvističku komiku. Kandidatkinja ukazuje na leksiku, sintaksičke sklopove kod svakog Prustovog lika ponaosob, kroz koje možemo vidjeti karakter i komičnost ljudskog bića.

Sociološki plan komike prikazan je kao posve jedinstven i složen plan komike. On počiva na odnosu kolektiva/zajednice i pojedinca, kao i na aktuelnoj smjeni na društvenoj ljestvici, degradaciji društvenih i moralnih vrijednosti. Prikazan je vrlo šarenolik opus likova koji pripadaju svim društvenim slojevima, uključujući i one likove koji istovremeno borave u svim društvenim slojevima i služe kao likovi-reflektori. Ironija društva veoma je značajna u analizi Prustovog djela.

U **Zaključku**, kandidatkinja zaokružuje postignute rezultate analize i istraživanja pokazujući univerzalnost primjene Bergsonovih principa ne samo u analizi Prustove komike, nego i drugih autora. Takođe, kandidatkinja pokazuje postojanje, ali i važnost komičkog aspekta Prustovog djela, potrebu za njegovim tretmanom i popularizacijom u naučnom svijetu. Samim tim, Prust se promoviše kao autor koji ne može biti dovoljno istražen, a njegovo djelo kao neiscrpan izvor inspiracije.

Opsežna i relevantna **Bibliografija** sadrži naslove posebnih studija i članaka, različitih izdanja i prevoda romana *U traganju za minulim vremenom* kao i eseja *O smijehu* i internet sajtova, pri čemu je neophodno istaći veliku zastupljenost francuskih izvora i originalnih izdanja.

Magistarski rad Milice Radojičić *Tipovi komike u Prustovom djelu prema kategorizaciji Anrija Bergsona* predstavlja značajan doprinos popularizaciji Prustovog djela i romana XX vijeka. Takođe, favorizuje komparativni pristup u tumačenju književnih djela koji postaje sve zastupljeniji u naučnoj javnosti, pokazuje zavidan nivo teoretskih znanja i odlično poznavanje i korišćenje savremene terminologije iz oblasti književne kritike i naratolgije Žerara Ženeta i to u mjeri u kojoj mogu poslužiti da se što bolje dokažu postavljene hipoteze i naučno potkrijepe rezultati istraživanja. Kroz sve elemente istraživanja, kandidatkinja ispoljava talenat za istraživački rad, samostalnost u primjeni stečenih znanja kao i izuzetnu sposobnost koja se očitava u sintetizovanju zaključaka. Kandidatkinja Milica Radojičić vlada metodologijom izrade

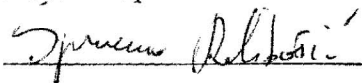
magistarskog rada tako da rad posjeduje sve kvalitete naučnog pristupa odabranom materijalu.

Na osnovu navedenog predlažemo Vijeću Filološkog fakulteta da prihvati magistarski rad *Tipovi komike u Prustovom djelu prema kategorizaciji Anrija Bergsona* i da kandidatkinju, Milicu Radojičić uputi na javnu odbranu.

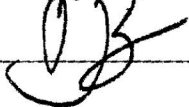
U Nikšiću, 28. 02. 2017. godine

Komisija

Doc. dr Spomenka Delibašić, Filološki fakultet, Nikšić

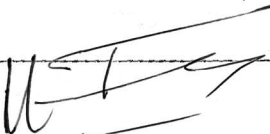
_____

Prof. dr Dragan Bogojević, Filozofski fakultet, Nikšić

_____

Professeur Jean-Jacques Tatin-Gourier,

Univerzitet Fransoa Rable, Tur

_____